

26.

Mikołajki Folkowe

8-11 grudnia 2016

ACK UMCS Chatka Żaka

www.mikolajki.folk.pl

PROGRAM

czwartek, 8 grudnia

19:30 **Tradycja w obiektywie** – wernisaż wystawy fotografii i wręczenie nagród laureatom konkursu (Czarne Foyer)

piątek, 9 grudnia

9:30 Kultura – tradycja – kontynuacja – konferencja naukowa (sala 11)

15:00 **Scena Otwarta** – koncert konkursowy (MSW)

20:00 **Urmuli (Gruzja)** – koncert (SW) 15/20zł

sobota, 10 grudnia

10:00–18:00 Klub Festiwalowy

10:00 **Warsztaty pieśni gruzińskich** – prowadzenie muzycy z Urmuli (MSW)

12:00 **ABC tanecznych wywijasów** – warsztaty polskich tańców tradycyjnych w formach niescenicznych Piotra Zgorzelskiego (hol I piętro)

12:00 **Rodzinne warsztaty budowy instrumentów** – Tomasz „Bozdek” Kozdraj (sala 22)

13:00 **Rośnij, rośnij korowaju...** – wspólny wypiek ciasta obrzędowego (sala szklana)

14:00 **Wielokulturowa Chatka** – żywe książki (hol Inkubatora)

15:00 **Krajobrazy dźwiękowe** – śpiew, rytm, zabawa – warsztaty dla przedszkolaków Agnieszki Bernackiej (sala 08)

16:30 **Krajobrazy dźwiękowe** – śpiew, rytm, zabawa – warsztaty dla uczniów szkół podstawowych Agnieszki Bernackiej (sala 08)

16:00 **Wiater wiał, byk szczał** – wiejskie kalambury, Stowarzyszenie Folkowisko (MSW)

16:00 **Scena pod Schodami** – Kapela Romana Wojciechowskiego z Tomaszowa Mazowieckiego i Kapela Dudziarska Manugi z Bukówca Górnego (hol parter)

18:00 **Koncert na Sobotę: Dafnavazan Molana (Iran), Pushkin Klezmer Band (klezmerzy z Kijowa), Orkiestra św. Mikołaja, laureaci „Sceny Otwartej”** 30/35 zł

niedziela, 11 grudnia

12:00–16:00 Klub Festiwalowy

12:00 **ABC tanecznych wywijasów** – warsztaty polskich tańców tradycyjnych w formach niescenicznych Piotra Zgorzelskiego (hol I piętro)

12:00 **Pająki, aniołki, łańcuchy...** – otwarte warsztaty ozdób choinkowych (hol parter)

12:00 **Rodzinne warsztaty budowy instrumentów** – Tomasz „Bozdek” Kozdraj (sala 22)

14:00 **Warsztaty perkusyjne dla dzieci** – Tomasz „Bozdek” Kozdraj (sala 22)

15:00 **Ażurowy świat** – warsztaty wycinanki Darii Alioshkiny (hol Inkubatora)

16:00 **Scena pod Schodami** – Kapela Jacka Bursy z Guzowa i Kapela Kacpra Ciasia z Błaszkowa (hol parter)

18:00 **Besh O Drom** (roman/balkan/oriental/hungarian fusion) – koncert zespołu (SW) 15/20 zł

Festiwalowi towarzyszą:

Ażurowy świat – papierowa instalacja Darii Alioshkiny (Ukraina) (hol Inkubatora)

Powroty w gołębskie opłotki – wystawa ilustracji Doroty Opolskiej-Maksym (kawiarnia Le’Żak)

Jarmark cudów (hol parter)

Sprzedaż biletów i karnetów (w cenie 55 zł) na www.ekobilet.pl od 21.11.2016, Chatka Żaka w godz. 15:00–18:00 w dniach 5–8.12.2016 oraz w trakcie trwania festiwalu na godzinę przed koncertami.

KONCERTY

Scena Otwarta

Piątek, 9 grudnia, g. 15.00 – Konkurs (Mała Sala Widowiskowa)

Konkurs ten jest jednym z dwóch odbywających się obecnie na folkowej scenie. Ma on na celu rozwój rodzimego ruchu muzycznego, inspirowanego szeroko rozumianą kulturą tradycyjną całego świata. Podczas krótkich prezentacji jurorzy oceniają poziom wykonawczy, oryginalność repertuaru i niebanalny sposób interpretacji. Na 24. Scenie Otwartej zagrają: A gdzie to dawniej stroiło (Krosno), Kapela PoPieronie (Żywiec), Kapela z innej struny (Kraków), Karma Trio (Warszawa), Kasia i Marcel (Kraków), Kinga Rataj z zespołem (Kraków), Łysa Góra (Piaseczno), Olszyna (Dębica Kaszubska), Skład Niearchaiczny (Żywiec), Sokotuchy (Biała Podlaska), Woźniak/Wachowiak/Kinaszewska (Warszawa). Od kilku lat można dostać się na konkurs też dzięki wsparciu swoich fanów. Jedna grupa spośród odrzuconych, otrzymuje „dziką kartę”. W tym roku tę szansę otrzymał zespół Stara Śpiewka (Warszawa). Umiejętności początkujących wykonawców będzie weryfikować jury w składzie: dr Agata Kusto (muzykolog, red. naczelna Pisma Folkowego), dr Tomasz Rokosz (polonista, kulturoznawca, etnomuzykolog, muzyk), Henryk Palczewski (ARS2, Muzyka Trzeciego Ucha), Adam Dobrzyński (dziennikarz muzyczny), Bogdan Bracha (organizator Mikołajków Folkowych, muzyk Orkiestry św. Mikołaja).

fot. K. Ćwik

KONCERTY

Urmuli (Gruzja)

Piątek, 9 grudnia, g. 20:00 (Sala Widowiskowa)

Sobota, 10 grudnia, g. 10:00 – warsztaty pieśni gruzińskich (Mała Sala Widowiskowa)

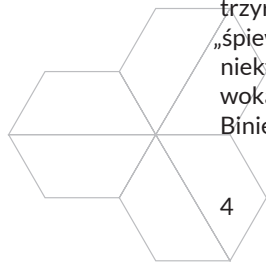
Kwintet Urmuli to gruziński zespół ratujący od zapomnienia tradycje muzyczne tej kultury, założony w Tbilisi, w 1994 roku przez Nugzara Kavtaradze – pieśniarza, kompozytora i instrumentalistę, członka zespołów Iavnana, Kelaptari, oraz współpracownika legend muzyki gruzińskiej, między innymi Omara Kelaptrishvili i Izoldy Pipii. Repertuar zespołu składa się zarówno z autorskich, jak i tradycyjnych utworów muzyki instrumentalnej oraz charakterystycznych dla gruzińskiego folkloru pieśni polifonicznych, z których najstarsze sięgają średniowiecza. Podczas koncertów wykorzystują tradycyjne gruzińskie instrumentarium, m.in. lutnie panduri i chonguri, podwójnostroikowy dęty drewniany duduk, smyczkowe chuniri, flet salamuri oraz dudy chiboni. Urmuli zagrali ponad 500 koncertów, m.in. w Niemczech, Austrii, Francji, Hiszpanii, Szwajcarii, Ukrainie i Kanadzie. Kilukrotnie występowali również w Polsce. Zespół wydał sześć albumów. W 2016 roku, nagrał wspólną płytę z rodziną Trebuniów-Tutków zatyłowaną „Duch Gór”. W sobotę zespół Urmuli poprowadzi warsztaty pieśni gruzińskich. Zespół tworzą: Nugzar Kavtarade, Shalva Abramashvili, David Rattiani, Tamaz Mamaladze, Gela Tabashidze.

Kapela Romana Wojciechowskiego z Tomaszowa Mazowieckiego

Sobota, 10 grudnia, g. 16.00 – Scena pod Schodami (hol parter)

Lider kapeli - Roman Wojciechowski jest skrzypkiem, śpiewakiem i saksofonistą w jednej osobie. Wielokrotny laureat Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym. W kategorii instrumentalistów otrzymał drugą nagrodę w 2004 roku oraz Basztę w 2008 i 2015 roku. Wraz z Bogdanem Lipskim (bębenek jednostronny z brzękadłami) zdobył pierwszą nagrodę w 2012 roku w kategorii kapel. W roku 2016, jako solista śpiewak, otrzymał trzecią nagrodę. Za swoją działalność i osiągnięcia został uhonorowany odznaką „Zasłużony działacz kultury” oraz Nagrodą im. Oskara Kolberga. Bogdan Lipski oraz Radosław Biniek pochodzą z Opoczna. Radosław Biniek wywodzący się z muzycznej rodziny, gra do dziś na harmonii ręcznej, trzyczędowej, 24-basowej, która należy obecnie do instrumentów unikatowych. Na co dzień grywa na harmonii trzyczędowej, 120-basowej. Kapela ma w swoim repertuarze głównie oberki „śpiewane” z regionu opoczyńskiego i rawsko-opoczyńskiego (nazywane przez niektórych muzyków z tego regionu oberkami „weselnymi”, „ciągłymi”, bądź „śpiwokami”). W obecnym składzie występują: Roman Wojciechowski, Radosław Biniek oraz Bogdan Lipski.

fot. Ewa Sławińska-Dahlig

TYCZNE POLSKI GENI
Sie

KONCERTY

Kapela Dudziarska Manugi z Bukówca Górnego

Sobota, 10 grudnia, g. 16.00 – Scena pod Schodami (hol parter)

Kapela Dudziarska Manugi muzykuje niezmiennie od ponad 30 lat. Przygrywa do tańca bukówieckim zespołom regionalnym, grywa na weselach, zabawach, wieczorkach. Laureaci wielu nagród konkursów w kraju i za granicą, m.in. Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu. W 2006 roku otrzymali za całokształt nagrodę im. Oskara Kolberga. W ich repertuarze znajdują się głównie utwory tradycyjne – oberki, polki, walcerki, przodki, wiwaty i tańce figurowe, okraszone muzyką dud i skrzypiec podwiązanych oraz śpiewem (przyśpiewkami) z rejonu Bukówca Górnego. Zafascynowani i zainspirowani muzyką i tradycjami innych regionów, chętnie próbują nowych dźwięków, często w poszerzonym składzie o skrzypce sekund, bębenek lub kontrabas. Aktualny skład kapeli: Tomasz Kiciński – lider grupy, dudy, skrzypce, śpiew, budowniczy instrumentów; Michał Mocek – skrzypce podwiązane, śpiew; Patryk Szulc – dudy wielkopolskie, śpiew; Zbigniew Kasperski – skrzypce.

fot. arch. artysty

KONCERTY

Pushkin Klezmer Band (klezmerzy z Kijowa)

Sobota, 10 grudnia, g. 18.00 – Koncert na Sobotę (Sala Widowiskowa)

Pushkin Klezmer Band to żydowsko-cygańska grupa z Kijowa złożona z najlepszych tradycyjnych weselnych muzyków z Ukrainy i Mołdawii. Ich repertuar to tradycyjne i współczesne aranżacje muzyki żydowskiej, cygańskiej i mołdawskiej oraz folklor miejski Odessy i Kaukazu. Sprawia, że poczujesz się jak na weselu w Odessie, gdy stłuczono już pierwsze szkło! Przez stulecia miejsca te były kolebką bogatych tradycji muzyki klezmerskiej i cygańskiej. Współcześnie zaś są jedynym, unikatowym w Europie regionem z zachowaną, ciągle żywą kulturą klezmerską. Pushkin nie stara się ożywić ponownie starej muzyki klezmerskiej – muzycy zwyczajnie kontynuują tę tradycję, grając na weselach, przyjęciach i festiwalach, w synagogach, klubach, salach koncertowych i na ulicach. W skład zespołu wchodzi: Mitya Gerasimov – klarnet, wokół; Sergiu Babuci – keyboard, akordeon, wokół; Vasil Gnatchuk – akordeon; Andrew Valentine – kontrabas; Andriy Voytiuk – perkusja.

fot. arch. artysty

KONCERTY

Dafnavazan Molana (Iran)

Sobota, 10 grudnia, g. 18.00 – Koncert na Sobotę (Sala Widowiskowa)

Dafnavazan Molana – zespół z Iranu grający rodzimą muzykę. Został założony w 2006 roku przez Mohammada Enayatie. Pozostali artyści współtworzący zespół to: Milad Yaghoob Doust, Koruosh Firoozfar, Hamed Kazemi i Ali Sadeghy. Nazwa grupy powstała od słowa daf, oznaczającego bęben, daf navazan – grający na bębnie oraz Molana – mistrz i poeta suficki, znany również jako Rumi. Dafnavazan Molana oznacza więc „grający na dafie poezję Molany Rumiego”. Żyjący w XIII w. Rumi, założyciel bractwa tańczących derwiszy, jest uważany za najwybitniejszego poetę sufickiego, mistyka i teologa islamskiego. Muzyka Dafnavazan Molana to w dużej mierze muzyka perkusyjna, której skomplikowane i intensywne brzmienia wywodzą się z tradycyjnych rytuałów sufickich wprowadzających tańczących derwiszy w duchowy trans. Lider zespołu, Mohammad Enayati, rozpoczął swoją muzyczną przygodę od gry na bębnie, zwanym tombakiem lub tonbakiem. Szkołę się u najlepszych wirtuozów tego instrumentu, takich jak: Haj Khalifeh Mirza Agha Ghosi i Bijan Kamrak. Kolejny członek grupy, Ali Sadeghy, pochodzi z rodziny o artystycznych aspiracjach. Jego ojciec prowadził księgarnię i sklep muzyczny, więc od najmłodszych lat obracał się w kręgu najlepszych muzyków. Jest prawdziwym multiinstrumentalistą, gra na dafie, tamburze i tarze. Początkowo grał z zespołem Hafez, z którym nagrał płytę pt. „Khial Khosh” w 2001 roku. Brał też udział w projekcie z mistrzem Mohsammadem Zolnorym, który uważany jest za najlepszego artystę, uprawiającego ten typ muzyki od wielu lat. Również Koruosh Firoozfar od dziecka grał na tombaku i santurze. Samodzielnie nauczył się też gry na fortepianie. Obecnie jest nie tylko muzykiem, ale też nauczycielem. Następny członek zespołu to Milad Yaghoob Doust grający na tombaku oraz bendirze. Występuje z wieloma irańskimi grupami muzycznymi, od kilku lat jest związany z Dafnavazan Molana. W skład formacji wchodzi także Hamed Kazemi, który rozpoczął muzyczną edukację w 2000 roku. W 2007 roku koncertował z zespołem Khatoon w Andishe Hall, a także w Gruzji i Azerbejdżanie. Był także uczestnikiem festiwalu Fajr Music.

fot. arch. artysty

KONCERTY

Orkiestra św. Mikołaja

Sobota, 10 grudnia, g. 18.00 – Koncert na Sobotę (Sala Widowiskowa)

Orkiestra św. Mikołaja to twórcy oraz gospodarze festiwalu „Mikołajki Folkowe”. Pomysł na powstanie tego wydarzenia kulturalnego zrodził się z tego, iż nie było nigdzie miejsca dla muzyki inspirowanej tradycją. W tym roku zespół wystąpi na festiwalu po raz dwudziesty szósty. Wierni są akustycznemu brzmieniu, ludowym manierom wokalnemu, polskim inspiracjom. Poszukują oni również niekonwencjonalnych form muzycznych i brzmień, tak by grana przez nich muzyka cieszyła spore grono słuchaczy. Trzeba zaznaczyć, że zawsze są to ludowe „piosenki z tekstem”, w którym można doszukać się wielu odniesień do współczesności. Czasem zespół znajduje gotową piosenkę, czasem łączy kilka wariantów. Podobnie powstaje muzyka. Po raz pierwszy na festiwalu zagrają: wiolonczelistka Ola Bałdyga i Jacek Warszawa na perkusji. Choć z Jackiem nie do końca to prawda, bo grywał na „Mikołajkach” wieki temu z Orkiestrą Na Zdrowie i Jackiem Kleyffem. Ich obecność nadaje muzyce Mikołajów jeszcze większej dynamiki. Ponadto w składzie: Anna Kołodziej – skrzypce, nyckelharpa, śpiew; Marcin Skrzypek – gitara, mandola, cymbały, perkusjonalia, śpiew i Bogdan Bracha – skrzypce, flety pasterskie, śpiew.

fot. T. Przybylski
www.przybylski.info

KONCERTY

Kapela Jacka Bursy z Guzowa

Niedziela, 11 grudnia, g. 16.00 – Scena pod Schodami (hol parter)

Kapela Jacka Bursy powstała w 1988 roku. Od 1996 kierownikiem zespołu jest nikt inny, jak sam Jacek Bursa. Przez te lata grywał ze znakomitymi muzykami z regionu opoczyńskiego, m.in. ze skrzypkiem Tadeuszem Maciejewskim i bębniwą Stanisławem Koberem. Występowali na weselach, zabawach, przeglądach i regionalnych imprezach folklorystycznych. W 2001 roku kapela ze skrzypkiem Janem Gacą wzięła udział w Festiwalu w Kazimierzu, gdzie zdobyła pierwszą nagrodę. W 2003 roku zespół został laureatem nagrody im. Oskara Kolberga. Muzycy grają żywiółowe, porywające słuchaczy oberki, polki i mazurki. Często też współpracują z innymi zespołami. W obecnym roku podczas 50. Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu zdobyli pierwszą nagrodę w kategorii folklor-kontynuacja. Obecny skład kapeli tworzą: Jacek Bursa – harmonia pedałowa, Bartłomiej Bursa – skrzypce oraz Cezary Bursa – bębnek.

fort. K. Bursa

KONCERTY

Kapela Kacpra Ciasia z Błaszkowa

Niedziela, 11 grudnia, g. 16.00 – Scena pod Schodami (hol parter)

Kapelę tworzą mistrz Jan Adamczyk grający na skrzypcach oraz jego uczniowie – Kacper Cias (harmonia trzyczęstowa 24-basowa pedałowa) i Katarzyna Zedel (bębenek obręczowy, baraban). Wykonują oni głównie repertuar od swojego mistrza, który w latach powojennych wraz z braćmi i siostrą tworzył jeden z najlepszych zespołów weselnych. Rodzinna Kapela Adamczyków z Leszczyn słynęła z szybkiego – „ściątego” grania mazurków, oberków i polek, a wraz z nastawianiem mody również tang, fokstrotów i walczyków. W obecnym składzie grają od roku 2014, choć Kacper „odkrył” swojego mistrza już w 2008 roku. Kapela regularnie bierze udział w przeglądach i festiwalach (Pawłów, Busko Zdrój, Końskie) oraz grywa na zabawach. W 2016 roku zdobyli pierwszą nagrodę podczas Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym. W obecnym składzie grają: Jan Adamczyk, Katarzyna Zdybel i Kacper Cias.

fot z arch. WOK Lublin

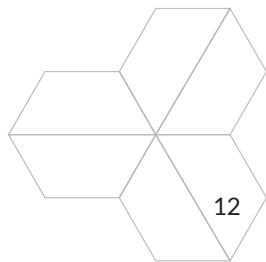
KONCERTY

Besh O Drom

Niedziela, 11 grudnia, g. 18.00 – koncert zespołu (Sala Widowiskowa)

Zespół Besh O Drom został założony w 1999 roku w Budapeszcie przez Ádáma Pettika i Gergely Barcza. Pierwszy z nich śpiewa i gra na instrumentach perkusyjnych, był członkiem wielu węgierskich zespołów, współpracował też z Boban Marković Orkestar. Drugi zaś jest saksofonistą, grającym też na ludowych fletach. Zespół szybko stał się jednym z najciekawszych na światowej scenie ethno. Wielokrotnie występował na najbardziej uznanych światowych festiwalach (np. WOMAD), a jego płyty wydawane były przez cenione wytwórnie, jak numer jeden w branży: Asphalt Tango Records z Niemiec. W dialekcie Lowari „besh o drom” oznacza dosłownie „jazdę po drodze”, jednak tak naprawdę znaczy „odnalezienie swojej indywidualnej drogi”. Kapela pełnymi garściami czerpie z tradycji wielu kultur: Transylwanii, Serbii, Macedonii, Egiptu, Armenii czy Grecji. Instrumenty dęte i darbuka wprowadzają do repertuaru elementy bałkańskie. Zestaw perkusyjny, gitara elektryczna i basowa, wnoszą muzykę rockową a nawet punkową. Cymbały, akordeon i klarnet zostały zaczerpnięte z muzyki Wschodniej Europy. Siłą kapeli jest niezwykła sekcja dęta, odznaczająca się niesamowitą energią. Skomplikowana ornamentyka bałkańska łączy się w jej grze ze współczesnym myśleniem o muzyce. Aktualny skład Besh O Drom to: Gergely Barcza – saksofon altowy, kaval, flet pasterski, EWI, ney; Vilmos Seres – saksofon altowy, klarnet; Ádám Pettik – darbuka, instrumenty perkusyjne, wokal; József Csorkulya – cymbały; Attila Sidoo – gitara; Attila Herr – gitara basowa; Péter Vadász – bębny; Lili Kaszai – wokal.

fot. arch. artyści

„Kultura – tradycja – kontynuacja” (konferencja naukowa)

Piątek, 9 grudnia, g. 9.30 (sala 11)

Stowarzyszenie Animatorów Ruchu Folkowego, Studenckie Koło Naukowe Etnolingwistów UMCS, Akademickie Centrum Kultury UMCS „Chatka Żaka” i Pismo Folkowe zapraszają na konferencję „Kultura – tradycja – kontynuacja”. W centrum zainteresowania referentów znalazła się w tym roku kultura tradycyjna. W czasie konferencji będziemy rozmawiać o tym, czy i w jaki sposób funkcjonuje ona w dzisiejszych czasach? Jakim przemianom ulegała i ulega? Jak radzi sobie w zderzeniu ze współczesnością? Aby odpowiedzieć na te pytania, uczestnicy konferencji przeanalizują różne formy ekspresji – językowej, religijnej, artystycznej czy muzycznej. Wspólnie zastanowimy się nad tym, jakie formy ludowej obrzędowości i religijności przetrwały w naszej kulturze. Przyjrzymy się między innymi tradycjom świątecznym i odpustowym, a także niektórym elementom dziedzictwa materialnego, np. funkcjonowaniu świątyń, krzyży i kapliczek we współczesnej przestrzeni publicznej. Spróbujemy również odkryć, jak elementy ludowości trafiają do dzieł artystycznych. W tym celu przyjrzymy się ukształtowaniu historycznych oraz współczesnych form teatralnych i literackich, takich jak legendy arturiańskie, antyczna epika czy reinterpretacja dzieł Mickiewicza. Zastanowimy się także nad tym, jakie elementy ludowej mentalności przetrwały w języku i kulturze. W tym celu przeanalizujemy, m.in. Nowicę, Przystupie, Krośnieńsk, Górną Orawę i Pomorze. „Mikołajki Folkowe” nie mogłyby się jednak obyć bez muzyki! Poświęcimy sporo uwagi również temu zagadnieniu. Zapraszamy do dyskusji na temat pieśni ludowych i religijnych. Podstawą naszych rozważań będzie np. Śpiewnik ks. M.M. Mioduszeńskiego. Warto zapoznać się z tą tematyką, biorąc pod uwagę niedawną reedycję tego dzieła. Zachęcamy do zapoznania się z programem, wysłuchania referatów i wspólnej dyskusji. Kultura tradycyjna wciąż kryje w sobie wiele tajemnic!

Program:

- 10:00–10:20 ks. Krzysztof Ordziniak (Kustosz Diecezjalnego Sanktuarium Świętego Rocha, Mikstat), Szkoła Świętego Rocha w mikstackim sanktuarium jako forma przekazu tradycji
- 10:20–10:40 dr Małgorzata Strzelec (Wydział Pedagogiczny i Artystyczny UJK, Kielce), Wartości wychowawcze niematerialnego dziedzictwa kulturowego na przykładzie uroczystości odpustowych ku czci św. Rocha w Mikstacie
- 10:40–11:00 Kamila Siuda (UMK, Toruń), Współczesne formy obrzędowości religijnej i świeckiej na przykładzie wybranych świąt

KONFERENCJA

- 11.35–11.55 Natalia Popłonikowska (Katedra Literatury i Tradycji Romantyzmu UŁ, Łódź), Tradycja ludowa w inscenizacjach „Dziadów” Adama Mickiewicza
- 11.55–12.15 mgr Judyta Król (UG, Gdańsk) Współczesne badania obrzędowości ludowej na tle ogólnej kultury narodowej na przykładzie Pomorza
- 12.15–12.35 mgr Joanna Marszałek (UJ, Kraków), „Zaloty” a „podryw” na przykładzie pieśni ludowych regionu krośnieńskiego i tekstów prasy młodzieżowej
- 14.00–14.20 mgr Regina Pazdur (Archiwum Nowica-Przysłup / Stowarzyszenie Przyjaciół Nowicy), Łyżkarstwo w Nowicy i Przysłupiu. Historia i terażniejszość
- 14.20–14.40 mgr Natalia Krygowska (Wydział Humanistyczny AGH, Kraków), Swoj oraz obcy – konstruowanie i przekraczanie granic kulturowych na pograniczu. Język na Górnjej Orawie
- 14.40–15.00 mgr Karolina Papiorkowska-Dymet (Katedra Krytyki Współczesnej UJ, Kraków), Przydrożne krzyże i kapliczki – niepisana historia regionu
- 15.00–15.20 Urszula Szymankiewicz (Instytut Socjologii, Instytut Lingwistyki Stosowanej UW, Warszawa), Przejawy myślenia magicznego w języku
- 15.55–16.15 Oskar Struzik (Wydział Filologiczny UW, Wrocław), Dzieła Homera i Hezjoda jako wyraz wielowiekowej tradycji ludowej
- 16.15–16.35 Ewa Nowak (UWr, Wrocław), Postać (króla) Artura i jej korzenie w walijskiej literaturze ludowej
- 16.35–16.55 Aleksandra Serafin (UJ, Kraków), Obraz Maryi w polskich kołędach i pastorałkach (na przykładzie tekstów zebranych przez ks. Michała M. Mioduszewskiego)
- 16.55–17.15 mgr Joanna Gil (Wydział Polonistyki UJ, Kraków), Pamięć kulturowa i mitologia narodowa jako zlokalizowany fundament dla kreacji bohatera literackiego – przypadek Józafata Dumanowskiego z powieści Wita Szostaka „Dumanowski”

ABC tanecznych wywijasów – warsztaty polskich tańców tradycyjnych w formach niescenicznych Piotra Zgorzelskiego

Sobota, 10 grudnia, g. 12.00 (hol I piętro)

Niedziela, 11 grudnia, g. 12.00 (hol I piętro)

fol. P. Wójcik

Przenikanie i zapożyczenia z kultury dworskiej, miejskiej i wiejskiej, zmiana charakteru dawnych tańców wojennych, rytualnych, magicznych z obrzędowych na powszechne i zabawowe, większa mobilność ludzi, migracje zarobkowe, wojny i mody oraz zmiana relacji damsko-męskich, sprawiły, że na przestrzeni ostatnich kilku stuleci byliśmy świadkami rozkwitu olbrzymiej ilości tańców, w których istotną rolę zaczęły odgrywać ściśle określone układy i formy przestrzenne. Tańce z figurami wykonywane w korowodach, w parach po kole, w trójkach czy też w cztery pary lub w ich wielokrotności, zaczęły odgrywać istotną rolę podczas wiejskich i miejskich potańcówek. Część z nich już znikła i znamy je tylko z opisów, część zachowała się jeszcze w tańcach i zabawach dziecięcych, jeszcze inne są obecnie wykonywane w formach opracowanych dla publiczności na przeglądach i festiwalach. Współcześnie pojawiają się też nowe formy powstałe na bazie starych tańców, które cieszą od kilku czy kilkunastu lat osoby coraz liczniej uczestniczące w tradycyjnych potańcówkach.

Kontra, krzyżoki, trojaki oraz dwu- lub trzyczęściowe tańce w parach i korowodach, czyli tańce-zabawy z różnych regionów Polski będą podstawą zaplanowanych dwudniowych warsztatów. Dużą część z nich zatańczymy dzięki poznanym na wstępie krokom mazurkowym i polkowym, część będzie wykonywana krokiem chodzonego lub krakowiaka, w jeszcze innych wytrzęsiemy się jak na przysłowiowych kocich łbach.

Warsztaty przewidziane są przede wszystkim dla osób początkujących i średniozaawansowanych ale na pewno skorzystają z nich także nauczyciele i uczni-

KLUB FESTIWALOWY

wie szkół muzycznych, nauczyciele i uczniowie szkół baletowych, instruktorzy, tancerze, muzycy, animatorzy kultury, muzyko- i choreoterapeuci, którzy będą mogli pogłębić swoją wiedzę i umiejętności dotyczące metodyki nauczania polskich tańców ludowych w formach niescenicznych oraz pozyskać materiał tańeczny do wykorzystania we własnej pracy. Na warsztaty trzeba wziąć wygodne obuwie na płaskiej podeszwie z tzw. lekkim poślizgiem (kobiety mogą tańczyć w butach na niewielkim obcasie). Co za tym idzie, trampki i adidasy z gumową podeszwą odstawiamy do szafy.

Zajęcia poprowadzi Piotr Zgorzelski – etnolog, basista i tancerz w kapeli Janusz Prusinowski Trio. Od ponad 20 lat prowadzi warsztaty polskich tańców tradycyjnych w Polsce i na świecie. Uczył się bezpośrednio od wiejskich tancerzy jak również ze źródeł archiwalnych, wypracowując autorski program zajęć uwzględniający współczesne predyspozycje i umiejętności pokolenia pozbawionego żywego kontaktu z muzyką ludową.

Rodzinne warsztaty budowy instrumentów – Tomasz „Bozdek” Kozdraj

Sobota, 10 grudnia, g. 12.00 (sala 22)

Niedziela, 11 grudnia, g. 12.00 (sala 22)

fot. A. Winiarska

Tomasz „Bozdek” Kozdraj jest muzykaniem, pasjonatem i wielbicielem muzyki, a także twórcą instrumentów. Od 30 lat w podlubartowskiej wsi wykonuje ręcznie instrumenty perkusyjne. Czerpie inspiracje do tworzenia nowych instrumentów poszukując nowych dźwięków, słuchając muzyki folkowej, etnicznej, world music. Obecnie oprócz bębnow, takich jak djembe, conga, dunduny, buduje ręcznie kalimby z drewna i z kokosa, rury didgeridoo i kije deszczowe z bambusa, burzowce, dzwonki, a także gazofony (zwane także tank drum lub

KLUB FESTIWALOWY

happy drum). Poniżej kilka informacji dla osób biorących udział w warsztatach. Zajęcia przeznaczone są dla par rodzic - dziecko, bo do skonstruowania instrumentów potrzeba dwóch osób i ducha współpracy. Mogą w nich wziąć udział dzieci powyżej 10 roku życia. Pierwszego dnia - jak instruuje Bozdek - robimy burzowiec. Drugiego wykańczamy burzowiec i robimy kij deszczowy. Dwugodzinny warsztat podzielony jest na dwie grupy, każda po godzinie. Pierwszego dnia najlepiej zrobić podział na burzowce i kije deszczowe. Dla jednodniowych uczestników - tylko kij deszczowy. Liczba budowniczych jest ograniczona. Bezpłatne wejściówki będą rozdawane w kasie od 5. grudnia.

Rośnij, rośnij korowaju... – wspólny wypiek ciasta obrzędowego

Sobota, 10 grudnia, g. 13.00 (sala szklana)

fot. arch. artysty

Korowaj – dawniej główna ozdoba weselnego stołu. Jak mówi kornicka pieśń weselna – „pochodzący z nieba weselny chleb sam Bóg go miesi, Przczysta Matka przyświeca mu w tej robocie, aniołowie noszą wodę na korowaja, a Chrystus nakrywa go chustą”. We wsi Kornica przygotowywały go przed weselem w domu panny młodej specjalnie zaproszone gospodynie, zwane „korowajnicami”. Podobnie jak w innych pobliskich miejscowościach ozdabiano go wykonanymi z ciasta drożdżowego szyszkami i kwiatami. Dom ten jednak ubierano w wyjątkowy sposób, tzn. podczas „tańca korowaja”. Po upieczeniu korowaj dekorowano zielonymi gałązkami, aby w przyszłym życiu młodych „zakwitł raj pomyślności i wiecznej wiosny”. Tym, co wyróżniało korowaj kornicki, była para umieszczonych na środku ciasta łabędzi – ptaków symbolizujących dozgonną miłość. Weselny korowaj kornicki został w 2015 roku wpisany na listę regionalnych produktów tradycyjnych i jest jedną z atrakcji, jaką umieszczono na Mazo-

KLUB FESTIWALOWY

wiekiem Szlaku Tradycji.

Warsztaty poprowadzi Anna Szpura ze Starej Kornicy. Z wykształcenia inżynier ekonomii rolnictwa, z zamiłowania regionalistka, animator kultury, znawczyni tradycyjnej kuchni wschodniego Mazowsza. Od pięciu lat pasjonuje się odtworzeniem zanikającego zwyczaju wypieku tego obrzędowego ciasta.

Organizator: Studenckie Koło Naukowe Etnolingwistów UMCS.

Krajobrazy dźwiękowe – śpiew, rytm, zabawa – warsztaty Agnieszki Bernackiej

Sobota, 10 grudnia, g. 15.00 (sala 08) przedszkolaki

Sobota, 10 grudnia, g. 16.30 (sala 08) uczniowie szkoły podstawowej

fot. arch. artysty

Kiedy żelazko było z drewna, a dzieci nie chodziły do szkoły, świat toczył się we właściwym sobie tempie i rytmie. Był wtedy ogrom rozmaitych pieśni na wszelkie okazje, a w każdym domu i chałupie jedno szczególne miejsce na pieśni i opowieści... W takie oto czasy przeniosą nas przedmioty wydobyte z kobałki, gadające koryto i melodie, co je zaśpiewamy i zatańczymy tak, jak babcia Aniela. **Bezpłatne wejściówki będą rozdawane w kasie od 5. grudnia.**

Wiat wiał, byk szczał – wiejskie kalambury

Sobota, 10 grudnia, g. 16.00 (Mała Sala Widowiskowa)

fot. M. Szwerc

Stowarzyszenie Folkowisko z Gorajca od dłuższego czasu gromadzi wiejskie powiedzenia, które mogą swymi znaczeniami doprowadzić Was do wybuchu niekontrolowanej radości. Dzięki nim już na zawsze będziecie mogli wzbogacić swój język o metafory, o których nie śmielibyście nawet marzyć. W drużynach będziecie na czas odgadywać, co nasi wiejscy przodkowie mieli na myśli. „A więc na start – przygodo, ahój!”

Warsztaty perkusyjne dla dzieci – Tomasz „Bozdek” Kozdraj

Niedziela, 11 grudnia, g. 14:00 (sala 22)

Tomasz „Bozdek” Kozdraj, jest muzykaniem, pasjonatem i wielbicielem muzyki, a także twórcą instrumentów. Pochodzi z Łodzi, ale 30 lat temu przeniósł się na podlubartowską wieś, gdzie już istniało tzw. „zagłębie bębniarskie”, znane w całej Polsce i poza nią. Oprócz bębnow, takich jak djembe, conga, dunduny, robi ręcznie kalimby z drewna i kokosa, rury didgeridoo i kije deszczowe z bambusa, burzowce, dzwonki, fujarki, a także gazofony (zwane także tank drum lub happy drum). Przy ich udziale będziemy się wspólnie bawić. Warsztaty będą polegały na zapoznaniu się z instrumentami i nauce prostych rytmów. Wydarzenie jest skierowane do dzieci od 7 roku życia.

Pająki, aniołki, łańcuchy... – otwarte warsztaty ozdób choinkowych

Niedziela, 11 grudnia, g. 12:00 (hol parter)

Jeszcze niedawno ozdoby na choinkę wykonywało się własnoręcznie. Dziś wystarczy pójść do najbliższego sklepu po świecidełka, ale to te robione z papieru i bibuły łańcuchy, języki, aniołki i pawie oczka przechowuje się z największym pietyzmem przez długie lata, bo były robione przez naszych bliskich. Coraz mniej mamy czasu, żeby samemu przyozdobić bożonarodzeniowe drzewko. Na tych dwugodzinnych warsztatach będzie można spróbować swoich sił i zrobić zabawki tradycyjnymi i nowoczesnymi sposobami. Anna Zielonka i Marlena Pawluczuk nauczą jak robić małe słomkowe pająki. Ze studentami z Koła Ceramicznego UMCS można będzie wykonać ceramiczne ozdoby choinkowe. Mieczysława Goś przygotuje z chętnymi osobami stroiki świąteczne. Bożena Sosnowska tym razem nauczy robić papierowe ozdoby choinkowe techniką quillingu. Początki quillingu sięgają epoki renesansu. W tym okresie mnisi wykorzystywali pozłacane paski papieru do zdobienia książek. Do zwijania pasków używali gęsich piór (ang. "feather quill") – stąd prawdopodobnie nazwa techniki. W XVIII wieku quilling stał się popularnym sposobem spędzania wolnego czasu dobrze urodzonych panien i pań. Natomiast Małgorzata Siudem podzieli się wiedzą, jak zrobić proste a efektowne ozdoby za pomocą szydełka. Organizatorzy proszą o zabranie ze sobą nożyczek.

WYSTAWY

Tradycja w obiektywie

Konkurs „Tradycja w obiektywie” odbywa się w ramach festiwalu po raz trzeci. Adresowany jest do fotografów – amatorów, czyli nie mających wykształcenia w tej dziedzinie i niepracujących w tym zawodzie. „Tradycja w obiektywie” ma na celu popularyzację folkloru oraz przedstawienie zjawisk współczesnych inspirowanych kulturą tradycyjną. Jest też zaproszeniem do współorganizacji festiwalu. W tym roku prace oceniało znane już z poprzednich edycji jury w składzie: Robert Pranagal (artysta fotografik Międzynarodowej Federacji Sztuki Fotograficznej FIAP, członek rzeczywisty Fotoklubu Rzeczypospolitej Polskiej), Kuba Szymański (fotografik, Grupa Twórcza Motycz) i Marcin Skrzypek (fotograf – amator, przedstawiciel organizatorów, Orkiestra św. Mikołaja). W konkursie wzięło udział 50 osób, które przesały w sumie 120 fotografii. I miejsce zajął Lech Iwiński za zdjęcie „Owies”, II miejsce przypadło Andrzejowi Mikulskiemu za fotografię „Św. Antoni”, III miejsce otrzymał Mikhail Kapychka za zdjęcie „Skrzypek”. Wyróżnienia otrzymali: Monika Głoś – „Rubaszki”, Rafał Korban – „Obiad” Małgorzata Dziedzic – „Dzieciństwo”. Ponadto jury do wystawy zakwalifikowa-

WYSTAWY

to następujące zdjęcia: Adam Baliczek – „Litwa”, Machał Borowski – „Na polu”, Adam Falkowski – „Widowisko historyczno – edukacyjne z okazji 333 rocznicy bitwy o Wiedeń w Białymstoku”, Dominik Greger – „Okno”, Mikhail Kapychka – „Muzyka”, Anna Kowalczyk – „Kozy”, Anna Kowalczyk – „Kocha lubi szanuje”, Alena Leszkiewicz – „Zapusty w Wychadkach”, Jerzy Malicki – „Żniwarze”, Wiesława Nowakowska – „Żniwa metodą tradycyjną”, Aleksandra Wasyluk – „Na Iwana Na Kupać”, Wioletta Wiaderek – „Woda – życie”, Adam Wójcik – „Przed ołtarzem”.

Ażurowy świat

Niedziela, 11 grudnia, g. 15.00 (hol Inkubatora) warsztaty wycinanki

fot. arch. artysty

Papierowe wycinanki na oknach tworzono na Ukrainie od dawien dawna. Niestety papierowa tradycja zaczęła zanikać. Dlatego głównym celem projektu jest wznowienie i odświeżenie we współczesnej interpretacji tradycyjnych motywów ukraińskiej wycinanki. Jak wspomina autorka wystawy, Daria Aloszkina: „W moim pokoju, w dzieciństwie, były pomalowane szyby okien, to napełniało moją dziecięcą uwagę niezliczoną ilością pomysłów i marzeń. Właśnie to chciałam zachować i przekazać widzowi w swoich papierowych płótnach. By patrzył na świat poprzez pryzmat ciekawości i poznania, poprzez magię cudownych symboli z nadzieją, że świat ma mnóstwo barw i krajobrazów”. Wystawie przepięknych wycinanek – firanek będą towarzyszyły warsztaty. Prosimy o zabranie własnych nożyczek.

WYSTAWY

Powroty w gołębskie opłotki

rys. Dorota Opolska

Ilustracje autorstwa Doroty Opolskiej zamieszczone w książce Agnieszki Maj „Powroty w gołębskie opłotki” mają charakter ludowo-baśniowy. Zapowiadając każdy rozdział, stanowią jak gdyby jedną klatkę filmu – wspomnienia dawnej wsi z okresu międzywojennego. Bogate w szczegóły, bardzo kolorowe i fantastyczne ilustracje są zachętą do poznania tekstu. Wnoszą magię i jakieś piękno w opisywany czas wspomnień. Zapraszają czytelnika, by rozpoczął wędrówkę dawnymi opłotkami Gołębia – wsi lubelskiej leżącej między Puławami a Dęblinem. Rysunki zostały stworzone za pomocą pasteli suchej.

Dorota Opolska-Maksym – magister pedagogiki UMCS w Lublinie, ukończyła również studia podyplomowe z plastyki na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Obecnie pedagog szkolny, nauczyciel zajęć artystycznych w Gołębiu oraz nauczyciel terapii zajęciowej w Zespole Szkół nr 3 w Puławach.

International Folk Music Festival "Mikołajki Folkowe"

The first folk music festival in Poland, organized every year since 1991, and one of the most famous in our country. The festival takes place on the second weekend of December (and lasts for 3-4 days) in the Academic Culture Centre of Maria Curie-Skłodowska University in Lublin. In 2016 it will be organized on 8–11 December.

The festival consists of: more than 10 concerts on three stages including a concert – competition for young and debuting artists "Open Stage", film presentations (feature films and documentaries on traditional culture), meetings with writers and film directors, artistic workshops (playing instruments, dancing, singing, handicraft), theatre performances, presentations of projects, happenings, visual arts exhibitions, and a craft fair. Every year the audience of about 3000 people and 200 performers from the region, country and from abroad take part in the event.

The aim of the festival is to popularize broadly understood folklore, as well as to present folk music in a form that is attractive to the contemporary audience. Artists working within this kind of music and using current means of expression, create unconstrained and unique interpretations of folk sources. The result is original and modern music which preserves the traditional values of folklore.

"Mikołajki Folkowe" festival offers a possibility to get acquainted with non-commercial music and cultural patterns different from those of the mass culture. The festival aims to break down the barriers between nations and ethnic groups, through familiarizing the listeners with cultural differences and making them accept these. This is the reason for such a variety of artists performing at the festival. Over 2500 artists from more than 20 countries, including Ukraine, Byelorussia, Hungary, Lithuania, Germany, Switzerland, Ireland, Latvia, Italy, Slovakia, Czech Republic, Romania, Moldova, Pakistan, as well as representatives of Gypsies and Jews, have performed on the festival stages so far.

The educational aspect of the event plays an important role, too. The "Open Stage" competition, an international contest for young artists searching for inspiration in folk music and judged by a panel of experts, has been organized since 1993. Many folk music groups, currently very well-known, presented their music for the first time before a wider audience on the stage of "Mikołajki Folkowe". Moreover, artistic workshops, attended both by audience and performers, provide a chance to participate actively in the festival. The purpose of the workshops is to show how the wealth of folklore may be used today.

Due to an interesting and diversified programme and the atmosphere of a "folk feast," "Mikołajki Folkowe" has gained an opinion of an important cultural event,

IN ENGLISH

as well one of the most interesting and prestigious festivals of this music in Poland. It has also won a large and dedicated audience from all over the country and from abroad, and in some environments it is even perceived as a cult event. The initiator of the festival is St. Nicholas Orchestra, a well-known folk music group. The organizers are Maria Curie-Skłodowska University and the Association of Folk Culture Animators.

Our other activities

Folk Magazine – www.pismofolkowe.pl. Apart from playing music we also publish a bimonthly dedicated to folk music and other arts inspired by tradition. The Folk Music Magazine has been published since 1996, with 125 issues so far and about 3000 articles by 250 authors.

St. Nicholas Orchestra is said to have "invented folk music in Poland". The group was founded in 1988 when traditional Polish music was despised and neglected. Then, through songs of Lemko Ruthenians once living in Polish mountains, we discovered that music from old villages can be intriguing for a modern listener. Since then we have focused our activities on everything associated with folklore, especially whatever has been condemned to be forgotten and yet can inspire and enrich the contemporary culture. Our source of inspiration is folk music of Poland and of the Eastern Carpathian mountains. The distinguishing features of our music are: originality, complexity, dynamism, "white" vocal and acoustic sound. We do not aim to modernise the folk source, but to create its continuation on the basis of the contemporary world and our sensitivity to tradition. We are keen on trance and progressive arrangements. Our goal is to harmonise modern influences on our music with traditional ways of playing and singing to achieve a new musical idiom. We have played over 2000 concerts, including: Rain Forest Festival in Malaysia, Festival in Rudolstadt, Sfinks Festival in Belgium, Artpole Festival in Ukraine, and Colours of Ostrava Festival.

Organizatorzy:

Stowarzyszenie
Animatorów
Ruchu Folkowego

Sponsorzy:

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Zrealizowano przy pomocy finansowej
Miasta Lublin i Województwa Lubelskiego

Dofinansowano
ze środków
Ministerstwa
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

**ERGO
HESTIA®**

Patroni medialni:

FOLK24.PL
100 MUZYKA CZTERECH STRON ŚWIATA

www.FOLK.PL

tradycja
muzyki świata
i okolic
**Pismo
Folkowe**

Na płycie:

1. Urmuli (Gruzja) / Zamtari
2. Orkiestra św. Mikołaja (Polska) / Hosadyna
3. Dafnavazan Molana (Iran) / Rumi's Love
4. Pushkin Klezmer Band (Ukraina) / Ne Zhurits'a Chlopci
5. Besh O Drom (Węgry) / Túl e vizen
6. Urmuli (Gruzja) / Monatreba
7. Orkiestra św. Mikołaja (Polska) / Maciek
8. Pushkin Klezmer Band (Ukraina) / Termovka
9. Besh O Drom (Węgry) / Büntető
10. Dafnavazan Molana (Iran) / Dance to the Sun

Organizatorzy/ Organizers:

ACK UMCS „Chatka Żaka”

ul. Radziszewskiego 16

20-031 Lublin

www.ack.lublin.pl

Stowarzyszenie Animatorów Ruchu Folkowego

ul. Araszkiewicza 11

20-834 Lublin, Poland

www.mikolajki.folk.pl

mob. phone: +48601732249

e-mail: mikolaje@poczta.umcs.lublin.pl

Agnieszka Matecka-Skrzypek, Ewa Zabrotowicz, Bogdan Bracha, Agnieszka Bracha, Agata Stanowska, Daniel Jabłoński, Damian Gocół, Marcin Stelmaszczyk, Karol Stanowski, Adam Stanowski, Andrzej Sar, Jakub Członka, Natalia Janisz, Joanna Jastrzębska oraz ekipa wolontariuszy

redakcja folderu: Emilia Kalisz

identyfikacja wizualna: Karolina Józwick

www.mikolajki.folk.pl

www.facebook.com/mikolajkifolkowe

